

Därför är vissa politiker farligare än andra

Publicerad här den 31 januari 2018

I GÖTEBORGS POSTEN den 24 januari refereras en bok av läkaren James Gillian med titeln *Why some politicians are more dangerous than others*. I boken återges vad en grupp läkare fann när de studerade orsakerna till att ungdomar utför kriminella handlingar. Det man fann gemensamt för de studerade ungdomarna var tre faktorer: utanförskap, fattigdom och brist på framtidstro.

SVT Nyheter rapporterade häromdagen att antalet skjutningar 2017 hade fördubblats till över 300 på fem år. Av de beskjutna hade 42 personer dött, många skadats. Flertalet såväl offer som gärningsmän var i tjugoårsåldern. Därtill kom ett stort antal knivskärningar med dödlig utgång bland ungdomar.

Under samma tid har antalet elever som har hindrats av betygspärren från att få påbörja ett gymnasieprogram också närmast fördubblats. År 2017 gällde det 18 000 elever. Gemensamt för dessa är att de har invandrarbakgrund eller kortutbildade föräldrar. Och att de flesta bor i utsatta bostadsområden där kriminella nätverk har etablerats.

Dessa elever har ett skamfilat självförtroende efter alla misslyckanden i skolan. De lämnas i ett utanförskap utan skola, utan jobb, utan pengar och utan framtidstro. De flesta av dem lyckas ändå få ordning på sina liv. Men många lockas till gäng som sysslar med droger, prostitution och annan kriminalitet. Gäng där de kan finna gemenskap, få uppskattning och tjäna pengar.

På 1970-talet fanns det inte någon betygsgräns som hindrade elever från att gå i gymnasiet. Fram till betygsreformen 2011 fick mycket få elever underkända betyg. Då sökte man tvärtom upp elever som inte hade sökt till gymnasiet efter grundskolan. De erbjöds att gå kortare, mera yrkesinriktade kurser. På den tiden hörde man sällan eller aldrig talas om att ungdomar hade skadats och dött på grund av skjutningar eller knivskärningar. Det vill säga sådant som vi nu hör talas om i nyheterna varje dag.

Att så många ungdomar får sina liv förstörda är inte något ödesbestämt. Det är en följd av beslut som har fattats av politiker. Beslut som lett till att välfärden och jämlikheten i samhället har urholkats genom stora skattesänkningar och minskade bidrag. Beslut som

lett till att man genom hårda betygskrav sorterar ut en femtedel av eleverna som misslyckade. Beslut som lett till att man nu satsar mer på poliser och hårdare straff än på förskollärare som kan ge alla elever de förutsättningar de behöver för att lyckas i skolan.

Politikerna som fattat dessa beslut lever i de flesta fall avskilda från dessa elever och deras föräldrar. De vet för litet om deras livsvillkor. De vet också för litet om vad elever behöver för att lära sig bra och må bra. De har inte förstånd nog att inse att de bär ett tungt delansvar för att skjutningar och knivskärningar drabbar många ungdomar och deras familjer. De politiker som nu vill kalla in militären och yrkar på livstidsstraff för ungdomsbrottslingar saknar inlevelseförmåga och empati. Därför är de farliga.